

Muzyka SP K1 VII 2B

Temat: Trzej Panowie z Wiednia - J.Haydn, A. Mozart, L. Beethoven

Ważne daty

1732-1809 – lata życia **Josepha Haydna**

1756-1791 – lata życia **Wolfganga Amadeusza Mozarta**

1770-1827 – lata życia **Ludwiga van Beethovena**

Czym jest muzyka klasyczna?

Początkowo termin *klasyczny* odnosił się do muzyki powstałej w latach 1750 – 1827, a okres ten nazywany jest w *klasycyzmem*. Z czasem zaczęto używać terminu muzyka klasyczna w stosunku do muzyki poważnej, niezależnie od czasu w jakim powstała. Dla uniknięcia nieporozumień w terminologii muzykę powstałą w klasycyzmie określa się *klasycystyczną*. Największy wpływ na jej powstawanie mieli trzej kompozytorzy wiedeńscy: **Joseph Haydn**, **Wolfgang Amadeusz Mozart** i **Ludwig van Beethoven**, których nazywa się **Wielką Trójką Klasyków Wiedeńskich**.

Wkład Klasyków Wiedeńskich w rozwój muzyki klasycystycznej

Dzięki Wielkiej Trójce Klasyków Wiedeńskich ukształtowała się i rozwinęła **sonata**, która była najpopularniejszą formą muzyczną klasycyzmu. Składa się z czterech części o kontrastującym tempie: pierwsza najczęściej była szybka (*allegro*), druga – powolna (np. *adagio*), trzecia była stylizowanym tańcem (np. *menuet*, *scherzo*), a ostatnia, popisowa utrzymana była w szybkim tempie i niekiedy przyjmowała formę ronda.

Polecenie:

Wysłuchaj dwóch części *Sonaty Księżycowej* Ludwiga van Beethovena, pierwszej – powolnej oraz trzeciej – szybkiej. Zauważ różnice pomiędzy nimi. Podziel się przemyśleniami dotyczącymi kontrastu tempa w cyklu sonatowym i zapisz je poniżej.

linki do muzyki

***Sonata Księżycowa* Ludwig van Beethoven - cz.1**

<https://www.youtube.com/watch?v=Ea8oX-A8swk>

***Sonata Księżycowa* Ludwig van Beethoven - cz.3**

<https://www.youtube.com/watch?v=zucBfXpCA6s>

Czy wiesz że?

Sonata Księżycowa nie ma klasycznej budowy, która powinna rozpoczynać się częścią szybką. Kompozytor zrezygnował z niej i rozpoczął dzieło częścią powolną, która w budowie klasycznej powinna znaleźć się na drugim miejscu.

Słownik pojęć.

Menuet

dawny francuski taniec dworski, pochodzenia ludowego, w metrum trójdzielnym, tempie umiarkowanym, tańczony parami (z charakterystycznymi drobnymi krokami tańczących, posuwistymi ruchami, ukłonami).

Rondo

początkowo (XIII–XV w.) pieśń, zw. rondeau, jednogłosowa (rondellus) lub wielogłosowa, uprawiana przez truwerów i kompozytorów epoki średniowiecza; od XVIII w. instrumentalna forma muz., występująca bądź samodzielnie, bądź jako część (z reguły ostatnia) większych form, jak sonata, symfonia, koncert.

Scherzo

w okresie klasycyzmu trzyczęściowa forma instrumentalna (scherzo–trio–scherzo) wprowadzona przez L. van Beethovena do sonaty i symfonii w miejsce menueta.

Sonata

cykliczna forma muzyki instrumentalnej, składająca się najczęściej z 4 odrębnych, stanowiących zamkniętą całość części, zestawionych w odpowiedniej kolejności na zasadzie kontrastu agogicznego (kontrastu tempa), kontrastu wyrazowego i wspólnoty lub pokrewieństwa tonacji; także utwór muz. mający taką formę.

Tempo

szybkość wykonania utworu muz., zaplanowana przez kompozytora lub realizowana podczas wykonania, uznawana za jeden z elementów utworu.

Opracowała, Svitlana Pavlenko